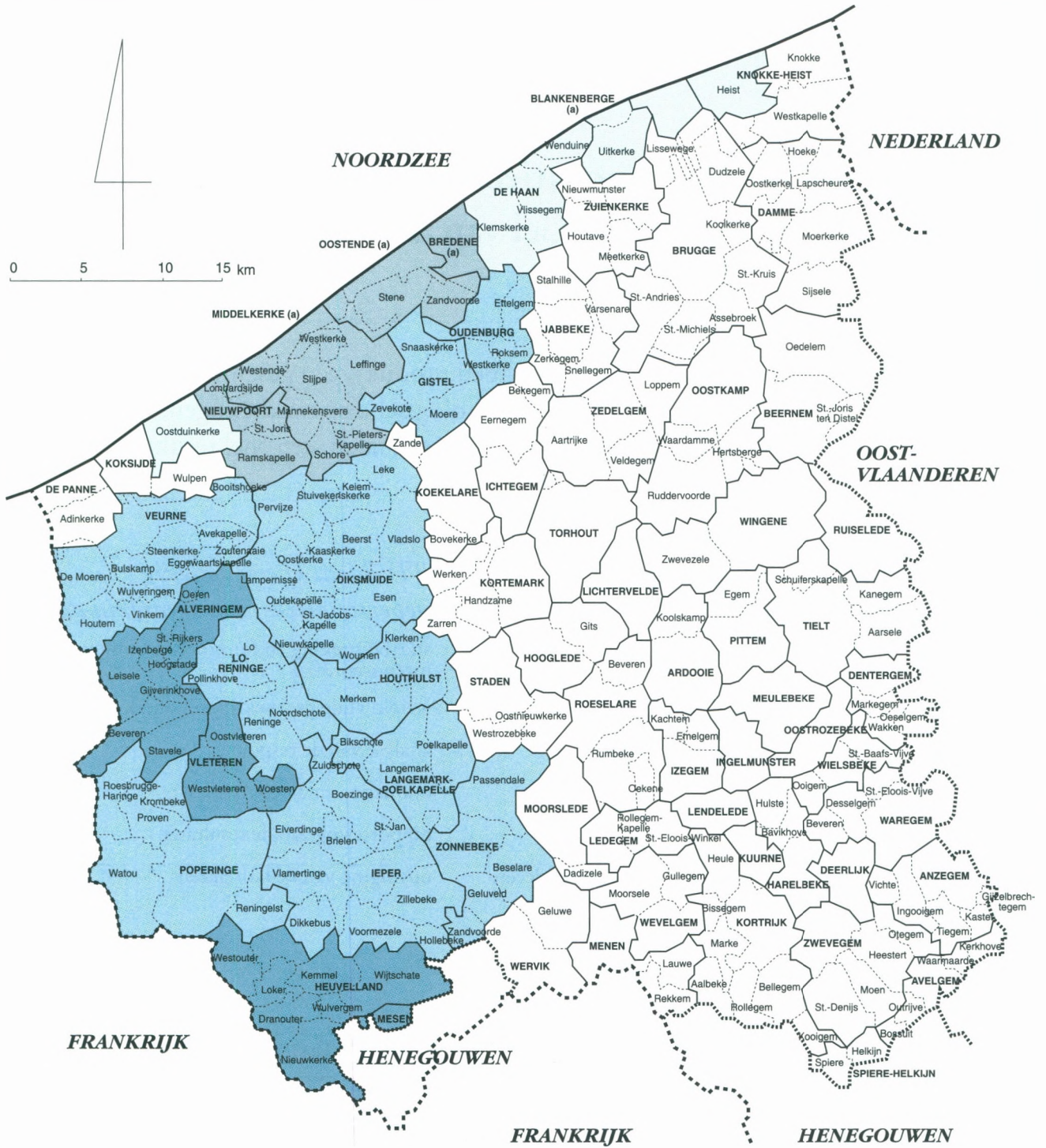

Kaart

Afbakening 5b-gebied, Leader II-gebied, Pesca-gebied en Retex-gebied.

- Westhoek - plattlandsgebied (doelstelling 5b)
- visserijprobleemgebied (doelstelling 5b)
- Gemeenten behorend tot de Leader II-zone "Westhoek", aanvullend op het 5b-plattlandsgebied (voorstel)
- Gemeenten behorend tot de Pesca-zone, aanvullend op het 5b-visserijprobleemgebied

(a) gedeeltelijk

EUROPESE STEUNPROGRAMMA'S VOOR DE WESTHOEK EN DE KUSTREGIO

H. Desmyttere

Stafmedewerker GOM - West-Vlaanderen

INLEIDING

De Westhoek was tot voor kort heel duidelijk een achtergebleven plattelandsgebied. Uit evaluaties¹ blijkt dat de diverse inspanningen ten voordele van de Westhoek, die werden gekoördineerd door de GOM - West-Vlaanderen (voorheen WER), een belangrijke inhaalbeweging op gang hebben gebracht. Het laatste programma ten voordele van de Westhoek liep van 1987 tot 1993 en had als benaming 'het Geïntegreerd Aktieprogramma voor de Westhoek' (GAP-Westhoek).

Om de volledige resultaten van een jarenlang beleid te kunnen consolideren en verder te laten uitdeinen, was de GOM - West-Vlaanderen van mening dat de Westhoek behoefte heeft aan verdere stimuli gedurende een volgende planningsperiode. De GOM - West-Vlaanderen heeft dan ook de nodige motiveringselementen aangebracht met het oog op een verdere erkenning als Europees steungebied. De GOM-voorstellen ter zake werden ondersteund door de Vlaamse regering. Voor de programmeringsperiode 1994-1999 heeft de Westhoek op 26 januari 1994 van de Europese Commissie een erkenning gekregen als doelstelling 5b-gebied. Net zoals doelstelling 1 (bevorderen van de ontwikkeling en de structurele aanpassing van regio's met een ontwikkelingsachterstand) en doelstelling 2 (omschakeling van regio's die zwaar getroffen worden door achteruitgang van de industrie) betreft doelstelling 5b een doelstelling die enkel in een daarvoor erkend gebied van toepassing is. De algemene doelstelling van een 5b-programma voorziet in: 'de bevordering van de ontwikkeling van het platteland door de ontwikkeling en de structurele aanpassing van het platteland te vergemakkelijken'. Gezien de struktu-

rele problemen in de visserijsector werd doelstelling 5b uitgebreid voor gelijkaardige akties in de visserijprobleemgebieden. Het doelstelling 5b-gebied in West-Vlaanderen, genaamd 'Westhoek-Middenkust-Zeevisserijge-

over de periode van 1 november 1994 tot en met 31 december 1999. De hoofddoelstelling is het behouden en desgevallend het creëren van arbeidsplaatsen in de visserijsector en haar nevensektoren, gepaard gaande met

---

Voor de uitvoering van en het toezicht op het doelstelling 5b-programma werden twee komitees opgericht, namelijk een Komitee van Toezicht en een Managementkomitee. De komitees worden bijgestaan door een Programma Management Eenheid, waargenomen door de GOM-West-Vlaanderen. Deze eenheid staat in voor het sekretariaat van het Komitee van Toezicht en van het Managementkomitee, en is verantwoordelijk voor de dagelijkse administratie en koördinatie van het programma.

---

bied', omvat de gemeenten Poperinge, Ieper, Zonnebeke, Langemark-Poelkapelle, Houthulst, Lo-Reninge, Diksmuide, Veurne, Gistel, Oudenburg en Nieuwpoort, en een gedeelte van Middelkerke, Oostende en Bredene (zie kaart)². Het doelstelling 5b-programma Westhoek-Middenkust-Zeevisserijgebied werd uiteindelijk op 31 maart 1995 goedgekeurd door de Europese Commissie.

Als aanvulling op de erkenning van een gedeelte van de Westvlaamse kuststrook als 5b-gebied is er een programma in het kader van het communautair initiatief PESCA van toepassing. Naast de kustgemeenten die behoren tot het 5b-gebied werden tevens de (deel)gemeenten Oostduinkerke, De Haan, Blankenberge (gedeeltelijk), Zeebrugge en Heist opgenomen in het Vlaams PESCA-gebied. Het PESCA-programma werd goedgekeurd door de Europese Commissie op 27 december 1994 en loopt

een stabilisatie of verhoging van het globale inkomen. Dit moet worden bekomen door een opwaardering van de ganse visserijsector, een versterking van de structuur door verbeterde cohesie, opleiding en informatie.

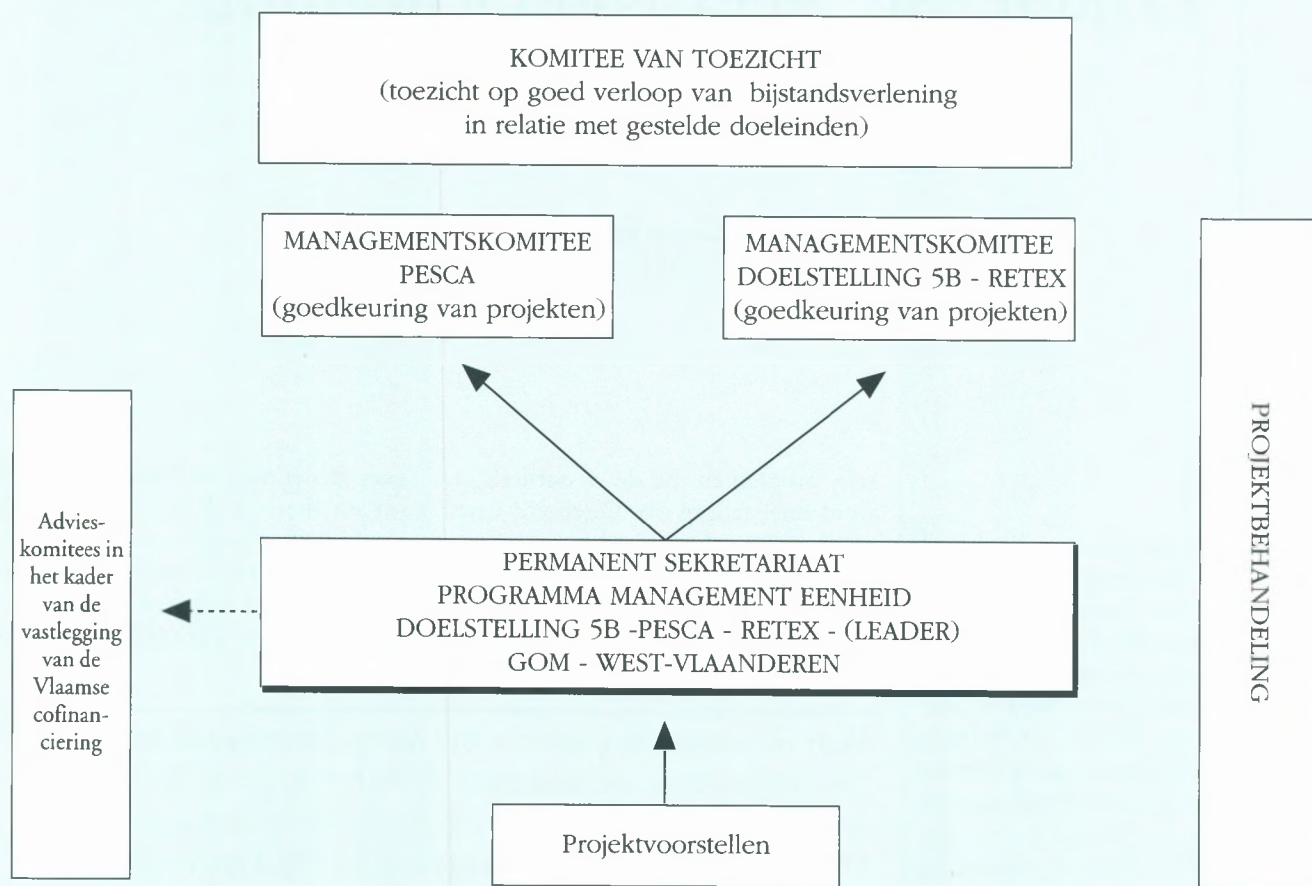
Met het oog op de ondersteuning van de levensvatbare activiteiten in de textiel- en kledingsector en de economische diversifikatie van de regio werd op 3 april 1996 door de Europese Commissie een bijkomend steunprogramma goedgekeurd voor het doelstelling 5b-gebied 'Westhoek-Middenkust' in het kader van het

¹ Zie onder meer: 'De Westhoek, een economische evaluatie', rede door dr. ec. O. Vanneste, Gouverneur van West-Vlaanderen uitgesproken in zitting van 1 oktober 1991.

² Enkel de visserijkwartieren, de bedrijven-terreinen en de agrarische gebieden behoren tot het 5b-gebied.

DOELSTELLING 5B

communautair initiatief RETEX (programmaperiode : 16 mei 1995 tot en met 31 december 1997).

Momenteel zijn de besprekingen met de Europese Commissie nog lopende inzake de goedkeuring van een derde programma in het kader van de communautaire initiatieven, namelijk het communautair initiatief LEADER II. Binnen dit programma zullen projecten worden ondersteund van lokale initiatiefnemers, waarbij vooral het aksent ligt op het innovatieve karakter en de voorbeeldfunctie van de ondernomen

akties, op de uitwisseling van ervaringen (binnen 5b-gebieden en met andere 5b-gebieden) en op transnationale samenwerking.

Hierna zal in hoofdzaak verder worden ingegaan op de konkrete uitvoering (uitvoeringsorganen, projecten) van het doelstelling 5b-programma. Tevens zal de nodige aandacht worden gegeven aan de reeds goedgekeurde programma's van de communautaire initiatieven PESCA en RETEX. Tot slot dient te worden benadrukt dat de hierna vermelde opsommingen van

potentiële projecten louter ter illustratieve titel worden opgenomen en zeker geen limitatief karakter hebben.

UITVOERINGSORGANEN VAN HET DOELSTELLING 5B-PROGRAMMA

In het hierbij opgenomen schema wordt de organisatie van het doelstelling 5b-programma weergegeven. Voor de uitvoering van en het toezicht op het doelstelling 5b-programma werden twee komitees opgericht,

Tabel 1 :

Financieringstabel doelstelling 5b-programma Westhoek-Middenkust-Zeevisserijgebied ($\times 1.000$ BEF)

Zwaartepunt	Totale kosten	Europese bijdrage				Cofinanciering Lidstaat	Private inbreng
		EFRO	ESF	EOGFL	Totaal		
A.1. Economisch weefsel	911.512	251.812	19.500	0	271.312	596.642	43.558
A.2. Toerisme	193.714	48.428	0	0	48.428	48.428	96.858
A.3. Land- en tuinbouw	1.801.534	135.599	0	261.513	397.112	455.226	949.196
A.4. Visserij	353.937	63.026	19.500	39.000	121.526	135.609	96.802
A.5. Opleiding en vorming	210.750	19.371	68.803	0	88.174	105.375	17.201
B.1. Leefbaarheid plattelandskernen	212.346	74.321	0	0	74.321	138.025	0
Technische bijstand	30.026	5.085	4.359	5.085	14.529	15.497	0
Totaal	3.713.819	597.642	112.162	305.598	1.015.402	1.494.802	1.203.615

namelijk een Komitee van Toezicht en een Managementkomitee. De komitees worden bijgestaan door een Programma Management Eenheid. Algemeen kan gesteld worden dat het Komitee van Toezicht het goede verloop bewaakt van de bijstandsverlening in het kader van het doelstelling 5b-programma met het oog op het bereiken van de gestelde doelstellingen. Het Komitee van Toezicht voor het 5b-programma is tevens bevoegd voor de in het gebied erkende programma's in het kader van de communautaire initiatieven PESCA en RETEX (en op termijn ook LEADER II). Het Managementkomitee 5b is onder meer verantwoordelijk voor de goedkeuring van de individuele projectvoorstellen.

Voor de uitbouw van de Programma Management Eenheid wordt een beroep gedaan op de diensten van de GOM - West-Vlaanderen. Deze eenheid neemt het sekretariaat waar van

het Komitee van Toezicht en het Managementkomitee, en is verantwoordelijk voor de dagelijkse administratie en coördinatie van het programma.

In het kader van de vastlegging van de Vlaamse cofinanciering voor 5b-landbouw- en visserijprojecten doet de betrokken minister een beroep op advieskomitees (Landbouwadvisgroep en Vlaams Visserijkomitee). Deze adviesorganen zijn een initiatief van de betrokken minister en staan los van de uitvoeringsorganen van het 5b-programma. Aangezien bepaalde projecten slechts uitvoerbaar zijn met cofinanciering van het Vlaamse Gewest (naast de Europese betoelaging) en dat Europese steun pas definitief kan worden toegekend nadat de cofinanciering is vastgelegd, is er bijgevolg een samenwerking tussen enerzijds voormelde adviesorganen en anderzijds de Programma Management Eenheid 5b en het Managementkomitee.

STAND VAN UITVOERING VAN HET DOELSTELLING 5B-PROGRAMMA

In het kader van het doelstelling 5b-programma Westhoek-Middenkust-Zeevisserijgebied zijn Europese middelen voorzien voor een totaal bedrag van circa 1.015 miljoen BEF, waarvan 59% is voorzien van het Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling (EFRO), 11% van het Europees Sociaal Fonds (ESF) en 30% van het Europees Oriëntatie- en Garantie-fonds voor de Landbouw. Tabel 1 geeft een globaal overzicht van de financiële tabel van het 5b-programma zoals oorspronkelijk goedgekeurd door de Europese Commissie. De ver-

³ De Europese middelen zijn in het programmeringsdocument en de Europese Beschikking vastgelegd in ECU.

Poperinge Sappenleen Uitbreiding I: een uitbreiding van 12 ha wordt voorzien binnen het doelstelling 5b-programma.

melde bedragen worden uitgedrukt in Belgische frank en zijn louter indicatief³.

De doelstelling van het 5b-programma valt uiteen in twee zwaartepunten :

- a) het behoud en het versterken van de tewerkstelling in de regio (doelstelling A);
- b) het verhogen van de leefbaarheid van de plattelandskernen (doelstelling B).

Voor elk van deze zwaartepunten worden hierna de vooropgestelde maatregelen en de reeds goedgekeurde projecten besproken.

Doelstelling A: het behoud en het versterken van de werkgelegenheid in de regio

Teneinde de doelstelling 'het behoud en het versterken van de tewerkstelling in de regio' te bereiken worden vijf zwaartepunten voorzien in het 5b-programmeringsdocument :

- het versterken van het economisch weefsel;
- de verdere toeristische uitbouw aan de Middenkust en de Westhoek;
- het bestendigen van de land- en tuinbouwactiviteit;
- het bestendigen van de zeevisserij-activiteit;
- opleiding en vorming.

Zwaartepunt A.1. : het versterken van het economisch weefsel

Binnen het zwaartepunt 'het versterken van het economisch weefsel' zijn voor de eerste maatregel 'het verder ontwikkelen van de economische bedrijfsinfrastructuur' (A.1.1.) EFRO-middelen door het Managementcomitee toegewezen (à rato van 35% steun) aan de uitrustingswerken van regionale bedrijventerreinen in de Westhoek, aangevuld met de aanpassing en uitbreiding van het bedrijventerrein te Ieper. Konkreet zal in Veurne ten noord-oosten van het bestaande regionaal bedrijventerrein Veurne I circa 12 ha worden uitgerust. Met de beslissing van de Vlaamse regering van 11 juni 1996 is de bestemming van deze gronden definitief vastgelegd als regionaal bedrijventerrein. Op dezelfde datum werd eveneens de bestemming vastgelegd van circa 24 ha te Ieper als een regionaal bedrijventerrein specifiek bestemd voor de in-

planting van technologische bedrijven en in het bijzonder met het oog op de vorming van een cluster rond spraaktechnologie. Voor de eerste fase van 10 ha worden de uitrustingswerken gesubsidieerd via het 5b-programma. Tevens te Ieper wordt circa 26 ha met 5b-steun uitgerust op het bedrijventerrein 'Ieperleekanaal - Uitbreiding III - fase 1'. In de overige regionale kernen van de Westhoek, namelijk Diksmuide en Poperinge, wordt de uitrusting van respectievelijk 15 ha (Diksmuide-Kaaskerke) en 12 ha (Poperinge Sappenleen - Uitbreiding I) voorzien binnen het doelstelling 5b-programma. Voormelde projecten betekenen een belangrijke bijdrage in de economische ontwikkeling van de regio. Een adequaat en permanent aanbod van gronden op bedrijventerreinen is immers een noodzakelijke economische infrastructuur. Tot slot wordt binnen de maatregel 'economische onthaalinfrastructuur' de noodzakelijke aanpassing en uitbreiding van het bedrijventerrein te Ieper ingepast. Deze aanpassingen moeten betere akkommodaties en een polyvalente dienstverlening aanreiken aan starters en bedrijven die hun project een vluggere en efficiëntere start wensen te bezorgen.

Binnen de tweede maatregel 'ondersteuning van het ondernemersklimaat' (A.1.2.) zijn er op heden nog geen 5b-projecten goedgekeurd. Het maximale subsidiepercentage bedraagt voor deze maatregel 25% EFRO-steun. De GOM - West-Vlaanderen is van mening dat binnen deze maatregel de nodige aandacht moet worden besteed aan de promotie van het 5b-gebied als geheel (aangevuld met specifieke promotie maatregelen voor de luchthaven van Oostende) en het uitwerken van een bedrijfsfonds voor de regio.

Via dit 'bedrijfsfonds' moet kunnen worden voorzien in een financiële tussenkomst voor bedrijven die bijvoorbeeld op een professionele manier een bepaalde bedrijfsproblematiek laten doorlichten door een externe konsultant of die deelnemen aan bepaalde beurzen.

In de derde maatregel 'bedrijfsgerichte opleidingen' (A.1.3.) zijn conform het 5b-programmeringsdocument in eerste instantie opleidingsprojecten voorzien in nieuwe bedrijven en in bedrijven die uitbreiden naar nieuwe productieprocessen en -tech-

nologieën te situeren in bedrijfstakken met reële toekomstmogelijkheden. Tot op heden werden in deze maatregel nog geen 5b-projecten goedgekeurd. De opleidingsprojecten kunnen in aanmerking komen voor 40,5% ESF-steun. Indien het project uitgaat van een private instantie is een minimale eigen inbreng van 10% noodzakelijk. Daarnaast dient de nodige cofinanciering worden gegarandeerd. Een samenwerking tussen bedrijven en bestaande opleidingsinstanties biedt binnen deze maatregel mogelijkheden.

Een laatste maatregel binnen het zwaartepunt 'versterken van het economisch weefsel' betreft 'de verdere ontwikkeling van de infrastructurale omgevingsfactoren van strategisch economisch belang' (A.1.4.). Steun van EFRO is binnen deze maatregel voorzien à rato van 25%. Op korte termijn worden aan het Managementcomitee de eerste projecten voorgesteld. De GOM - West-Vlaanderen wenst ook hier de reeds in het verleden opgestarte acties (zie GAP-Westhoek) verder te stimuleren. De (drink)watervoorzieningswerken in de Westhoek zijn noodzakelijk om de verdere ontwikkeling van de industriële sektor, maar ook de andere sectoren, verder te ondersteunen. Verder worden onder meer projectvoorstellen verwacht inzake het aanbrengen van een tweede instrumentlandingsstelsel (ILS) voor de luchthaven van Oostende en het operationeel maken van het luchthavengebonden bedrijventerrein te Oostende.

Zwaartepunt A.2. : de verdere toeristische uitbouw aan de Middenkust en de Westhoek

Het tweede zwaartepunt voorziet in steunmaatregelen ten gunste van de verdere toeristische uitbouw aan de Middenkust (maatregel A.2.1.) en de Westhoek (maatregel A.2.2.). Voor beide maatregelen samen is nagenoeg 50 miljoen BEF EFRO-steun beschikbaar. EFRO-steun kan worden toegekend tot maximum 25% van de betoelagbare kostprijs.

Voor de uitbouw van het Kusttoerisme (maatregel A.2.1.) werden nog geen projecten ter goedkeuring voorgesteld aan het Managementcomitee. De GOM - West-Vlaanderen dringt erop aan dat gezien de beperkte middelen prioriteit wordt gegeven aan belangrijke projecten met hefboom-

effekten, zoals bijvoorbeeld de toeristische uitbouw van het Oud Militair Hospitaal rond het thema Vlaamse Kust en de Zee. Voor de ondersteuning van het toerisme op het platteland (maatregel A.2.2.) heeft het Managementcomitee twee belangrijke projecten goedgekeurd die beide een cultuurhistorische attractiewaarde hebben. Het betreft het museum 'In Flanders Fields' te Ieper en de cultuur-toeristische herinrichting van de IJzertoren te Diksmuide. De projecten maken deel uit van een netwerk 'Regionaal Vredespark', een initiatief van het Provinciebestuur van West-Vlaanderen, waar het thema 'oorlog (1914-1918) en vrede' centraal staat.

Zwaartepunt A.3. 'het bestendigen van de land- en tuinbouwactiviteit'

In het zwaartepunt A.3. 'Het bestendigen van de land- en tuinbouwactiviteit' wordt de konsolidering beoogd van de tewerkstelling in de land- en tuinbouwsector, in de toeleveringssectoren en in de sectoren inzake verwerking en commercializatie van de land- en tuinbouwprodukten. Voor zowel de zandleemstreek als voor het poldergebied binnen het 5b-gebied worden maatregelen vooropgesteld teneinde een oplossing te kunnen bieden aan de structurele problemen in de landbouwsector. Een diversifikatie in de landbouwproductie en een versterking van de agro-industrie moeten compenserend werken ten aanzien van het (dreigend) verlies aan arbeidsplaatsen. Binnen dit zwaartepunt wordt grotendeels EOGFL-steun toegekend met een steunpercentage dat varieert van 15 tot 50%.

In de maatregel A.3.1. 'inventarisatie en waardering van het agrarisch productiepotentieel en van de interne en externe infrastructuur' werd een gelijknamig project goedgekeurd. De resultaten van deze inventarisatieopdracht moeten als basis dienen voor andere projecten die zich situeren onder het zwaartepunt A.3. 'het bestendigen van de land- en tuinbouwactiviteiten'. Met betrekking tot maatregel A.3.2.) 'demonstratie en voorlichting inzake diversifikatie' werden reeds vijf projecten goedgekeurd inzake de bevordering van de groente- en kruidenteelt, de pootgoedteelt, de graszaadproductie en de sier-teelt, en de ontwikkeling van een teelt-

advizeringssysteem voor de vollegrondsgroenten. Buiten de reeds goedgekeurde projecten zijn er projectvoorstellen onder meer inzake non-foodproductie, kleinfruitplantgoed en teeltbegeleiding fruitteelt. Zes 5b-projecten werden tot op heden goedgekeurd in het kader van de maatregel A.3.3. 'praktijkgericht onderzoek en bedrijfsvoorlichting'. In deze projecten spitst het onderzoek en de begeleiding zich toe op maatregelen inspelend op de verstrengde milieunormen en de bedreigde economische leefbaarheid in de melkveehouderij, op de ontwikkeling van een bodemonitoringssysteem in relatie tot kwaliteitsaspecten van de suikerbietenteelt, het stimuleren van de diversifikatie en milieuvriendelijke teelt in grondgebonden glastuinbouw, de diversifikatie van de produktiemogelijkheden bij de konsumptie-aardappelteelt en de kwaliteitsverbetering bij de hopteelt en de stimulering van de hopteelt op lage stelling. Projectvoorstellen in voorbereiding betreffen onder meer nieuwe tabaksoorten, geïntegreerde akkerbouw, zuivering en hergebruik van afvalwater in de tuinbouw, reststoffen (plastic en fytoverpakking), mineralenbalans, kwaliteitscontrole industriegroenten, enzovoort. Voor de maatregel A.3.4. 'uitbouw en ondersteuning van hoevetoerisme en natuuredukatieve elementen' dient te worden benadrukt dat een belangrijk deel van de voor deze maatregel voorziene acties (privé-initiatieven met betrekking tot kleinschalige verblijfsakkommodaties op bestaande landbouwbedrijven) zal worden ondergebracht onder het (sectorieel) doelstelling 5a-programma. Dit doelstelling 5a-programma heeft een toepassingsgebied in gans Vlaanderen. Andere 5b-projectvoorstellen betreffen onder meer initiatieven inzake 'open bedrijven' en landbouw- en natuurleerpaden. De concrete uitwerking van de maatregel A.3.5. 'kreatie van een landbouwcentrum' kwam tot stand met de goedkeuring van het project 'Eerste fase van de uitbouw van een landbouwcentrum'. Dit landbouwcentrum is gericht op ondersteuning en begeleiding van concrete acties binnen het zwaartepunt A.3. (land- en tuinbouw). Het project voorziet ook in het periodisch publiceren van het 'Land- en Tuinbouwmagazine 5b Westhoek-Middenkust'. Binnen deze maatregel A.3.5. wordt

tevens door de GOM - West-Vlaanderen een onderzoek verricht ter verkenning van de mogelijkheid tot uitbouw van een agro-voedingscluster. De studie zal de agro-industriële activiteiten in kaart brengen, met specifieke aandacht voor de technologische behoeften van de sector die zich in belangrijke mate situeert in de Westhoek. De studie wil de mogelijkheden onderzoeken om een agro-voedingscluster op te richten gericht op toegepast technologisch onderzoek in functie van de voedingsindustrie.

Binnen de maatregel A.3.6. 'agro-bedrijvencampus - industrieel mestverwerkingsbedrijf' zijn nog geen projecten goedgekeurd. Voorbereidende besprekingen lopen momenteel inzake één of meerdere verzamelpunten voor de diepvriessector en de verse markt, het gemeenschappelijk sorteren en bewaren van pootgoed, het drogen van groenten en verwerken van suikermaïs, en industriële mestbewerking. De mogelijke oprichting van een toegepast technologisch onderzoekscentrum in het kader van de uitbouw van de agro-voedingscluster is tevens te situeren binnen deze maatregel.

Zwaartepunt A.4.: 'het bestendigen van de zeevisserij-activiteit'

Teneinde de zeevisserij-activiteiten te bestendigen, de tewerkstelling in de zeevisserij en de aanverwante sectoren te ondersteunen worden binnen het doelstelling 5b-programma vier maatregelen voorzien :

- ondersteunen van het toegepast visserij-onderzoek en -ontwikkeling (maatregel A.4.1.);
- de herstructurering van de scheepswerven voor vissersvaartuigen (maatregel A.4.2.);
- visserij-opleidingen en herscholing (maatregel A.4.3.);
- visserijtoerisme (maatregel A.4.4.).

Voor de maatregel A.4.1. 'ondersteunen van het toegepast visserij-onderzoek en ontwikkeling' worden de mogelijkheden van diverse projectvoorstellen onderzocht. Vanuit de sector worden voorstellen gedaan inzake onderzoek naar nieuwe visstechnieken, verhoging van de viskwaliteit door eventuele sortering en weging aan boord, en onderzoek naar de haalbaarheid van aquakultuurprojecten. Acties binnen deze maatregel kunnen een beroep doen op 40%

EOGFL-steun. Projecten vallend onder maatregel A.4.2. 'herstructurering van de scheepswerven voor vissersvaartuigen' kunnen steun genieten van EFRO à rato van 25% van de totale subsidiabele kostprijs. Mogelijke projectvoorstellen hebben betrekking op het ontwikkelen van een nieuw type vaartuig die de kustvisserij polyvalenter en rendabel moet maken. **Visserij-opleidingen en herscholingsinitiatieven (maatregel A.4.3.)** komen in aanmerking voor ESF-steun (steunpercentage : 45%). De te ondersteunen projecten kunnen zich situeren in het kader van het aanleren van nieuwe visserijtechnieken, alsook marketing- en managementtechnieken voor bedrijfsleiders in de betrokken sektor. Ook herscholingen binnen de sector (van visser tot vishandelaar of visverwerker) komen in aanmerking. Met de bestaande opleidingsinstanties worden momenteel concrete projectvoorstellen voorbereid.

Ter ondersteuning van het kusttoerisme worden binnen de maatregel A.4.4. 'visserijtoerisme' EFRO-middelen voorzien voor visserijgebonden attracties en waarbij de steunverlening maximaal eenderde van de kostprijs kan bedragen. Een aantal projectvoorstellen zijn momenteel in voorbereiding waar tema's als bijvoorbeeld 'de Noordzee' (renovatie en modernisering van het Noordzeeaquarium te Oostende), 'oesterkweek' (oesterputten te Oostende) centraal staan.

Zwaartepunt A.5.: opleiding en vorming

Naast de opleidingsprojecten voorzien in maatregel A.1.3. 'bedrijfsgerichte opleidingen' en maatregel A.4.3. 'visserij-opleiding en herscholing' is ESF-steun voorzien voor 'arbeidsmarktonderzoek en specifieke opleidingen in de potentiële groeisektoren' (maatregel A.5.1.). De opleidingskosten zijn subsidiabel voor zover de cursisten wonen en/of werken in het 5b-gebied. De ESF-projecten worden - in tegenstelling tot de EFRO- en EOGFL-dossiers - op jaarbasis behandeld. Voor 1995 werden door het Managementkomitee vijf projecten goedgekeurd. In de opleiding 'Integratie Distributietechnologie Oostende (INDISTO)' van de VDAB-Oostende worden werkzoe-

kenden in een geïntegreerd logistiek opleidingscentrum opgeleid tot gekwalificeerd heftruckchauffeur, magazijnmedewerker en distributiechauffeur-koerier. Via een bedrijfsgerichte theorie- en praktijkopleiding wordt in de ondernemersopleiding 'Toerisme en Handelspromotor' van het Vormingsinstituut voor KMO West-Vlaanderen gepoogd de kandidaat toerisme- en handelspromotor een veelzijdige kennis te verschaffen inzake toerisme, vrijetijdsbesteding, cultuur, geschiedenis, communicatie, marketing, promotie, management, enzovoort. De opleiding 'Bereider van vis- en schelpdierproducten' van het Vormingsinstituut voor KMO West-Vlaanderen betreft een bijscholings- en vervolmakingskursus, waarin verwerking van verse visserijproducten (vis, schelp- en schaaldieren) tot gastronomische bereidingen in keuken, restaurant, feestzaal, tafelhouderszaken en vishandel centraal staat. In de ondernemersopleiding 'Mechanici voor scheepsdieselmotoren' van het Vormingsinstituut voor KMO West-Vlaanderen wordt een gespecialiseerde theorie- en praktijkopleiding georganiseerd voor herstelling en onderhoud van scheepsdieselmotoren in vissersschepen en pleziervaartuigen. Tot slot richt de ondernemersopleiding 'Beheerder Partikuliere Kinderopvanginstelling' (Vormingsinstituut voor KMO West-Vlaanderen) zich tot personen die verantwoordelijkheid willen dragen over een kinderopvanginstelling als personeelslid of zelfstandige.

Binnen het zwaartepunt A.5. 'opleiding en vorming' is specifiek voor de **opleidingsinfrastructuur (maatregel A.5.2.)** EFRO-steun voorzien (à rato van 50%) voor de uitbreiding van opleidingscentra in functie van nieuwe opleidingen in groeisektoren. EFRO-middelen werden toegewezen voor de verbouwing van een voormalig bedrijfsgebouw te Veurne tot een opleidingscentrum dat zowel door de VDAB als door het Vormingsinstituut zal worden gebruikt voor opleidingen.

Doelstelling B : het verhogen van de leefbaarheid van de plattelandskernen

Rekening houdend met de beperkte aanwezigheid van voorzieningen in plattelandskernen en het bereikbaarheidsprobleem ten aanzien van de

bestaande voorzieningen wordt in het 5b-programmeringsdocument een tweede algemene doelstelling geformuleerd waarbij het verhogen van de leefbaarheid van de plattelandskernen centraal staat. Konkrete maatregelen worden evenwel niet verder vermeld in dit document. Teneinde een optimale aanwending van de middelen te realiseren heeft het Managementkomitee het project 'Ondersteuning, visievorming en toetsing tot het verhogen van de leefbaarheid van de plattelandskernen in de Westhoek' goedgekeurd. In dit leefbaarheidsonderzoek zal op basis van woonvoorkermotieven een visie worden gevormd ten aanzien van een gedifferentieerde en integrale strategie voor de plattelandskernen in de Westhoek. Dit onderzoek zal worden gevolgd door een toetsing van de resultaten, het genereren van konkrete projecten en de participatie van de bewoners. Naast dit goedgekeurde project worden momenteel konkrete projectvoorstellen voorbereid in het kader van de mobiliteitsproblematiek.

STAND VAN UITVOERING VAN HET PESCA-PROGRAMMA

De aanvragen tot het bekomen van steun via het PESCA-programma worden behandeld door een apart Managementkomitee PESCA. Het toezicht op het goed verloop van de uitvoering van het programma wordt waargenomen door het Toezichtskomitee 5b. De Europese Commissie heeft circa 78 miljoen BEF Europese middelen voorzien voor het Vlaams PESCA-programma. Deze Europese steun betreft steun van het Financieringsinstrument ter Oriëntatie van de Visserij (FIOV). Tabel 2 geeft een overzicht van de financiële tabel van het PESCA-programma zoals goedgekeurd door de Europese Commissie. Ook hier zijn de bedragen ter indicatieve titel uitgedrukt in Belgische frank.

Het programmeringsdocument PESCA voor het Vlaams visserijgebied voorziet konkreet in twee soorten maatregelen :

- maatregel 1 : de oprichting van een overleg-, informatie- en begeleidingscentrum;
- maatregel 2 : specifieke begeleidende acties die via voormeld centrum zullen worden opgezet, waarbij in

Tabel 2 :
Financieringstabel PESCA-programma Vlaams visserijgebied ($\times 1.000$ BEF)

Maatregel	Totale kosten	Europese bijdrage (FIOV)	Cofinanciering Lidstaat	Private inbreng
1. Informatie en begeleidingscentrum	78.000	39.000	39.000	0
2. Specifieke akties	87.750	39.000	39.000	9.750
Totaal	165.750	78.000	78.000	9.750

eerste instantie de creatie van arbeidsplaatsen voor de visserijgebonden bevolkingsgroep prioritair is.

Voor alle PESCA-projecten geldt dat onroerende investeringen niet in aanmerking komen voor FIOV-steun.

Door het Managementkomitee PESCA werd reeds een principiële goedkeuring gegeven inzake de toewijzing van circa 9,5 miljoen BEF voor de eerste fase van de uitbouw van het Vlaams Visserijcentrum, zijnde een overleg-, informatie- en begeleidingscentrum voor de Vlaamse visserij. Het project beoogt in een eerste fase de aanwerving van een visserij-koördinator (met omkadering) die concreet gestalte moet geven aan de oprichting en uitbouw van een overleg-, informatie- en begeleidingscentrum voor de Vlaamse visserijsector. Ook de uitgifte van een info-blad is voorzien binnen dit project. Dit basisproject moet de aanzet geven tot de concrete uitvoering van de tweede maatregel, waarvoor in het programmeringsdocument akties zijn vooropgesteld inzake het opzetten van een overleg- en informatiesysteem tussen de vismijnen, het uitbrengen van een Vlaams label voor verse visserijproducten, innovatieve experimentele zeevisserijprojecten en begeleiding en reconversie naar visserijtoerisme. Wat dit laatste betreft wordt binnenkort het reconversieproject 'van vismijn naar visserijtoerisme' te Zeebrugge ter definitieve goedkeu-

ring voorgelegd aan het Managementkomitee PESCA. Het PESCA-dossier maakt deel uit van een totaalproject dat de reconversie beoogt van de oude vismijnsite in de voorhaven van Zeebrugge. Door het inbouwen van kwalitatieve elementen wil het project zowel de traditie van de oude vismijn levend houden als onderdak bieden aan een aantal specifieke kulturele, historische en documentaire activiteiten in directe relatie met de visserij en de zee. Dit gebeurt onder meer via de realisatie van een temapark 'Aquastrap', de integratie van de garnaalvisserij en een permanente openlucht tentoonstelling met merkwaardige schepen.

DOELSTELLING VAN HET RETEX-PROGRAMMA 'WESTHOEK-MIDDENKUST'

Voor de financiering van het RETEX-programma 'Westhoek-Middenkust' heeft de Europese Commissie middelen voorzien van EFRO (circa 33,930 miljoen BEF) en ESF (20,670 miljoen BEF). Gezien de recente goedkeuring van het RETEX-programma door de Europese Commissie werden tot op heden nog geen projecten voorgelegd. Het Toezichtskomitee 5b heeft ook het RETEX-programma onder zijn bevoegdheid. Het RETEX-programma valt uiteen in twee zwaartepunten :

- de ondersteuning van de levensvatbare activiteiten in de textiel- en kledingsector;

- de economische diversifikatie van de regio.

Tabel 3 geeft per zwaartepunt een overzicht van de verdeling van de financiële middelen. Terug wordt benadrukt dat de bedragen (vermeld in BEF) louter een indicatieve waarde hebben gezien de middelen door de Europese Commissie in ECU zijn vastgelegd.

Zwaartepunt 1 : ondersteuning van de levensvatbare activiteiten in de textiel- en kledingsector

De levensvatbare activiteiten in de textiel- en kledingsector dienen vooreerst te worden ondersteund via de **bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek ten voordele van KMO's, technische adviesverlening, stimulering van technologie-transfer en commerciële herstructurering (maatregel 1.1.)**. De ondersteuning van de KMO's zullen concreet gebeuren op het vlak van produktverbetering (kwaliteitsniveau, optimalizatie van de produktie, produktiediversifikatie met aandacht voor samenwerkingsverbanden en cluster-vorming) en bescherming van het leefmilieu. In het verlengde van voormelde maatregel zullen via **maatregel**

Tabel 3 :
Financieringstabel RETEX-programma Westhoek-Middenkust ($\times 1.000$ BEF)

Zwaartepunt	Totale kosten	Europese bijdrage			Cofinanciering Lidstaat	Private inbreng
		EFRO	ESF	Totaal		
1. Textiel- en kledingsector	40.092	13.143	4.017	17.160	18.018	4.914
2. Economische diversifikatie	75.153	19.773	16.029	35.802	39.351	0
Technische bijstand	3.276	1.014	624	1.638	1.638	0
Totaal	118.521	33.930	20.670	54.600	59.007	4.914

1.2. initiatieven kunnen worden genomen inzake **vorming, opleiding en begeleiding**. Kwalitatieve vaktechnische opleidingen zijn noodzakelijk, aangezien de werknemers snel en flexibel moeten kunnen inspelen op de nieuwe specifieke evoluties onder meer inzake kwaliteitsvereisten en nieuwe toepassingen.

**Zwaartepunt 2 :
economische diversifikatie
van de regio**

Naast de ondersteuning van de levensvatbare activiteiten in de textiel- en kledingsector moet - rekening houdend met de gedaalde activiteiten in deze sector - ook aandacht worden besteed aan de (volledige of gedeeltelijke) omschakeling naar toekomstgerichte activiteiten buiten de sector. In dit kader zal steun kunnen worden toegewezen aan projecten inzake **doorlichting en begeleiding van de bedrijven met het oog op de ontwikkeling van nieuwe activiteiten met groei- en toekomstperspektieven (maatregel 2.1.)**. Deze begeleiding kan diverse facetten omvatten, zoals onder meer het ter beschikking stellen van externe deskundigen, investeringsbegeleiding, begeleiding inzake marktverkenning, hulp inzake onderzoek en produktie-ontwikkeling. Ook binnen dit zwaartepunt zijn middelen voorzien voor de **omscholing van de personeelsleden werkzaam in de textiel- en kledingsector (maatregel**

2.2.) in het kader van de omschakeling naar activiteiten buiten de sector (in enge zin). Binnen het RETEX-programma moeten de inspanningen zich concentreren op economische activiteiten (bijvoorbeeld woningtextiel) waarbij maximaal gebruik kan worden gemaakt van de bestaande kennisvoorraden van de (ex)werknemers.

Tot slot dient erop te worden gewezen dat specifiek voor het RETEX-programma levensvatbare ondernemingen uit alle industriële sectoren in aanmerking komen voor bijstand. Er wordt evenwel voorrang gegeven aan projecten die bijdragen tot de diversifikatie van de industrie in het RETEX-gebied waardoor dit gebied minder afhankelijk wordt van de textiel- en kledingindustrie. Fysieke investeringen die bijdragen tot een vergroting van de produktiekapaciteit van ondernemingen uit gevoelige sectoren komen niet in aanmerking voor RETEX-steun.

**PROCEDURE VOOR HET
INDIENEN VAN PROJECTEN**

Alle aanvragen voor het bekomen van Europese steun (EFRO, ESF, EOGFL en FIOV) in het kader van doelstelling 5b, PESCA en RETEX (en later ook LEADER) moeten worden ingediend bij de GOM - West-Vlaanderen dat het Permanent Sekretariaat organiseert van deze programma's. Dit Permanent Sekretariaat

is gehuisvest in het Bedrijvencentrum Veurne (Ondernemingstraat 3, 8630 Veurne, tel. 058/31.59.69, fax : 058/31.10.39). De aanvragen dienen te gebeuren aan de hand van concrete aanvraagformulieren die te bekomen zijn op het Permanent Sekretariaat.

Nadat het dossier volledig is bevonden wordt het project voorgelegd aan het betrokken Managementkomitee, en indien nodig aan de betrokken adviescomitees voor het verkrijgen van de noodzakelijke co-financiering.

Bij de beoordeling van de dossiers wordt rekening gehouden met onder meer de bijdrage tot de ontwikkeling van de regio (en specifiek tot de uitwerking van de maatregelen van het betrokken programma), de inpasbaarheid binnen de voorzieningen van het programmeringsdocument, de complementariteit met andere (steun)maatregelen, additionaliteit en uitvoerbaarheid.

CARL ADAMS N.V.

ERKEND SELECTIEBUREAU
SELECTIE, TRAINING EN ADVIES
VG. WS. 032

PERSONEELSRECRUTERING
ORGANISATIE & MANAGEMENT ADVIES

ARDOOISESTEENWEG 25, 8800 ROESLARE
TELEFOON: (051) 24 16 56 / 24 19 98
FAX (051) 24 02 06